

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı; risk ve fırsatları değerlendirmeye yönelik faaliyetlerin belirlenen şartlara uygunluğunu sağlayacak bir yöntem oluşturmaktır.

1. KAPSAM

Kalite Yönetim Sistemi (KYS) kapsamında belirlenen prosesler için risk ve fırsatların değerlendirilmesi faaliyetlerini kapsar.

2. TANIMLAR

Bu prosedürde geçen;

Risk: Belirsizliğin hedefler üzerindeki etkisini,

Fırsat: Riskin olumlu yanları ve sağlayabileceği olası kazançları,

Tehdit: Riskin olumsuz yanları ve neden olabileceği olası kayıpları,

Olasılık: Bir olayın belirli bir zaman diliminde gerçekleşmesi durumunu,

Etki: Bir olayın meydana gelmesi halinde, hedef ve faaliyetler üzerinde yaratacağı sonucu,

Risk İştahı: Takip etme veya sürdürme arzusunda olunan risk miktarı ve tipini,

Risklere Cevap Verilmesi: Riski değiştirme (riskten kaçınma, risk kaynağını ortadan kaldırma, olasılığı değiştirme, riski diğer taraflarla paylaşma vb.) sürecini,

Risk Toleransı: Oda hedeflerini gerçekleştirmek için risk işlemeden sonra risk taşımaya hazır olma durumunu,

Risk Tutumu: Odanın riski değerlendirmek ve neticesinde takip etmek, kabul etmek, almak ve ondan kaçmak ile ilgili yaklaşımını,

Risk Analizi: Riskin doğasını anlama ve risk seviyesini belirleme sürecini,

Risk Değerlendirilme: Hedeflerin elde edilmesine yönelik olan risklerin tanımlanması ve analiz edilmesini ifade eder.

3. GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Proses Sorumluları: Prosedürün uygulanmasından kalite yönetim sistemi kapsamında belirlenen proseslerin yürütüldüğü birim yöneticileri sorumludur.

5. KISALTMALAR

KYS: Kalite Yönetim Sistemi

6. UYGULAMA

6.1 Risk ve Fırsatları Belirleme Faaliyet

KYS' nin istenen sonuçlara ulaşması için güvence vermek, olumlu etkileri artırmak, istenmeyen etkileri önlemek veya azaltmak ve iyileştirmeyi hayata geçirmek için risk ve fırsatlar belirlenir.

6.2 Risk ve Fırsatları Belirleme Şekilleri

Riskler aşağıdaki yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılarak belirlenir.

- Beyin fırtınası
- Dahili Analiz
- Eski Veriler
- İş Akış Analizi

Beyin Fırtınası: 5-9 kişi ile yapılan, fikir yürütme ve tartışmaları içeren çalışmalardır. Grup çalışmasındaki tartışmalarda mülakat ve atölye çalışması sonuçları önemli bir temel oluşturmakla birlikte, bunların dışında yeni fikirler de ele alınır. Bu çalışmalar, mülakat ve atölye çalışmalarından elde edilen sonuçların pekiştirilmesi için önemli bir işlev görür.

Dahili Analiz: Birimlerin personel toplantıları aracılığı ile yaptıkları müzakerelerdir.

Eski Veriler: Geçmişte yaşanmış olayların sebep ve kökenlerinin araştırılmasıdır.

İş Akış Analizi: Girdiler, görevler, sorumluluklar ve çıktıların bir süreç olarak ele alınıp incelenmesidir.

6.3 Risklerin Değerlendirilmesi

Risklerin değerlendirilmesi, yönetimin daha önceden belirlemiş olduğu amaç ve hedeflerine ulaşmasını etkileyebilecek beklenen ve beklenmeyen her hangi bir faktörün analiz edilerek etki ve olasılık açısından değerlendirilmesidir.

Her riskin olma olasılığı ve etkisinin hesaplanması ile her bir risk için risk puanı bulunur. Daha önceden tespit edilmiş olan riskler gerçekleşme durumu ve gerçekleşmesi halinde hedef ve faaliyetler üzerindeki yaratacağı sonuçlar açısından değerlendirilir.

Risklerin olasılık ve etkileri 1-3 arasında rakamlarla gösterilir. 1 rakamı olasılık için düşük risk gerçekleşme oranını gösterirken 3 yüksek olasılığın alacağı değer olacaktır. Etki açısından ise 1 rakamı riskin gerçekleşmesinin doğuracağı sonucun çok az önemi olduğu; 3 rakamı bu sonucun çok önemli olduğu anlamına gelir. Risklerin olasılık ve etki açısından 1 ila 3 arasında hangi değeri aldığı belirlenir.

 <p>canik belediyesi "Türkiye'nin Gözbebeği"</p>	<h2>RİSK VE FIRSAT YÖNETİM PROSEDÜRÜ</h2>	Doküman No : KYB.PR.D.04
		Revizyon Tarihi : 01/08/2018
		Yayın Tarihi : 01/08/2018
		Revizyon No : 00
		Sayfa Sayısı : 03/05

Riskin gerçekleşme olasılığı ve etkisi aşağıdaki kriterler göz önüne alınarak hesaplanır.

Etkinin Tanımı	Açıklama
Yüksek (3)	Çok ciddi finansal kayıp Ciddi itibar kaybı Uluslararası/ulusal medyada uzun süreli olumsuz olarak yer
Orta (2)	Önemli finans kayıpları İtibarın kaybolmasına yol açacak durumlar Uluslararası/ulusal medyada kısa vadeli olumsuz olarak yer
Düşük (1)	Önemli olmayan finansal kayıplara yol açacak durumlar İtibar kaybı yaratmayacak durumlar Medyaya yansımamak

Olasılık Tanımı	Açıklama
Yüksek (3)	Risk durumu birçok kez gerçekleşti ve şu anda da gerçekleşiyor.
Orta (2)	Risk ancak belirli durumlarda gerçekleşebilir. Ortam gerçekleşmesi uygun olabilir.
Düşük (1)	Risk durumunun gerçekleşmesi söz konusu değil, istisnai durum.

Risklerin olasılık ve etki değerleri göz önünde bulundurularak elde edilen risk puanları, Risk Matrisinde gösterilir.

Etki	3	3	6	9
	2	2	4	6
	1	1	2	3
		1	2	3
	Olasılık			

Risk Matrisinde gösterilen bu risk puanlarının derecelendirilmesi aşağıdaki gibi yapılır:

Uygulamada, her proses sorumlusu Kalite Yönetim Temsilcisi ile birlikte her bir risk için etki ve olasılık değerleri belirler. Belirlenen bu değerler ve sonucunda elde edilen risk puanları Proses Kalite Planına işlenir.

Kırmızı Bölge: Yüksek Risk 6,9 kapsar. Belirlenen risk kabul edilebilir bir seviyeye düşürülünceye kadar iş başlatılmamalı, eğer devam eden bir faaliyet varsa derhal durdurulmalıdır. Alınan önlemlere rağmen riski düşürmek mümkün olmuyorsa faaliyet engellenmelidir. Ancak risk puanı bu bölgede olsa bile yönetim kararı ile faaliyete kontrol altında devam edilebilir.

Sarı Bölge: Orta Risk 3,4 kapsar. Belirlenen riskleri düşürmek için faaliyetler başlatılmalıdır. Bu bölgede faaliyete kontrol altında devam edilebilir.

Yeşil Bölge: Düşük Risk 1,2 kapsar. Belirlenen riskleri ortadan kaldırmak için ilave kontrol proseslerine ihtiyaç olmayabilir. Ancak mevcut kontroller sürdürülmelidir.

6.4 Risklerin Önceliklendirilmesi

Risklerin ölçülmesi sonucu elde edilen puanlar en yüksek puandan başlayarak önem derecesine göre sıralanır. Her birim kendi risk iştahı belirleyerek bu doğrultuda önceliklendirme yapar.

Riskler her zaman puanlara göre değerlendirilmeyebilir. Yönetim; puanı düşük olsa bile, olasılığı çok düşük ancak etkisinin çok yüksek olduğu, yani hedefleri doğrudan etkileyebilecek risklere öncelik verebilir.

Risklerin öncelik sırası belirlendikten sonra risklere verilecek cevaplar kararlaştırılır ve aksiyonlar belirlenir.

6.5 Risklere Cevap Verilmesi

Risklere cevap verilmesi; yönetim tarafından tespit edilen ve risk iştahları çerçevesinde değerlendirilen risklere verilecek cevap ve aksiyonların belirlenmesi, bu bağlamda beklenen tehditlerin azaltılması ve/veya ortaya çıkacak fırsatların değerlendirilmesidir.

Risklere cevap vermenin amacı, riskin olasılığını ve/veya etkisini azaltarak öngörülen hedefe en etkin şekilde ulaşmaktır.

Uygulamada; tespit edilen ve önceliklendirilen riskler, Proses Kalite Planına işlenir. Her bir risk için mevcut kontroller ve önlemler belirlenir.

Belirlenen risklere cevap verilmesinde 4 yöntem kullanılmaktadır:

- Bilinçli bir kararla riski almak (kabul etmek),
- Kontrol etmek,
- Devretmek,
- Riskten kaçınmak.

KYS' nin etkinliğinin iyileştirilebilmesi ve sürdürülebilirliği için prosesler ile entegrasyonu sağlanır.

6.6 Risklerin Gözden Geçirilmesi ve Raporlanması

Zaman içerisinde koşulların değişmesi veya alınan önlemler sonucunda riskler, etki-olasılık yönünden değişiklik gösterebilir. Yine değişen koşullar yeni risk alanlarını ortaya çıkarabilir. Bu nedenle, tespit edilen risklerin ve risk yöntem sürecinin her yönüyle, belirli aralıklarla gözden geçirilmesi gerekir. Bu nedenle YGG toplantısı öncesi Risk Planı gözden geçirilir, gerekli görülür ise revize edilir.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR

Proses Kalite Planları

	ONAYLAYAN
	YÖNETİM TEMSİLCİSİ
	Yaşar Kemal ÇETİNER